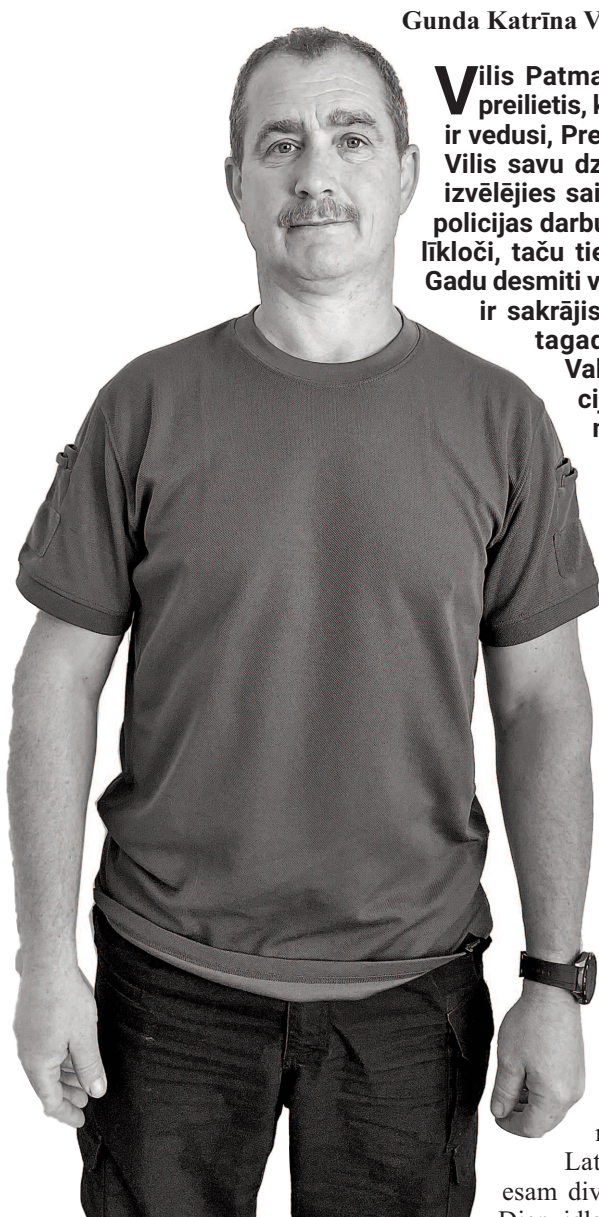

Vilis Patmalnieks – par policistu apmācību šaušanā

Gunda Katrīna Vovere

Vilis Patmalnieks ir dzimis un audzis preilietis, kurš stāsta – lai vai kur dzīve ir vedusi, Preiļi vienmēr ir bijušas mājas. Vilis savu dzīvi jau no jaunības gadiem izvēlējies saistīt ar ļoti nopietnu jomu – policijas darbu. Piedzīvoti dažādi karjeras likloči, taču tie vienmēr pavadīti Latgalē. Gadu desmiti veltīti, dienot policijā, un Vilis ir sakrājis bagātīgu pieredzi, ar kuru tagad dalīties. Šodien viņš ir Valsts policijas koledžas Policijas tiesību katedras personālapmācības speciālists un apmāca Valsts policijas darbiniekus šaušanā.

Pastāstiet, lūdzu, ar ko jūs nodarbojaties un kā izskatās jūsu ikdiena?

– No 2013. gada strādāju par Valsts policijas koledžas Policijas tiesību katedras personālapmācības speciālistu. Sākumā tas man bija liels izaicinājums, jo nevarēja vēl saprast, kā tas būs, tas bija jaunums, tāds kā pilotprojekts. Valsts policijas amatpersonām katru gadu ir jākārt normatīvi fiziskajā sagatavotībā, speciālo uzdevumu izpildē, tāpēc šādu amatu un apmācīt amatpersonas tieši šaušanā. Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē mēs esam divi šādi speciālisti, viens strādā Dienvidlatgales, otrs – Ziemeļlatgales iecirknī. Līdz ar to mums katram ir sava apkalpojamā teritorija, man tā ir Rēzekne, Preiļi, Balvi un Ludza. Mans pienākums ir apmeklēt savas teritorijas iestādes un policistiem pasniegt apmācību šaušanā, kā arī beigās kopā ar komisiju pieņemt gala pārbaudījumu un novērtēt viņu zināšanas.

Principā mana darba vieta, bāzes vieta ir Rīgā, kur tiek saskaņots viss mans darbs, plāni, izsniegts nepieciešamais ekipējums utt. Man atnāk pavēle, kurā man ir noteikts kad, cik, kur man ir jābūt, es sagatavoju to, kas man ir nepieciešams konkrētajai apmācībai, un dodos strādāt.

Kā jūs nonācāt līdz darbam Valsts policijā?

– Sākumā man bija civilais dienests. 1991. gadā pabeidzu Preiļu 1. vidusskolu, ņemot vērā tos juku laikus, kad nebija dienesta ne valsts, ne padomju armijā, man piedāvāja tādu variantu kā alternatīvais dienests. To es izgāju kooperatīvajā sabiedrībā, kur ieguvu elektrogāzes metinātāja specializāciju, un tur arī līdz 1996. gadam strādāju. Tad mani uzaicināja uz Kauguriem, tur bija tāds apmācību centrs, kur Latvijas Policijas akadēmija bija izveidojusi kursus, kuros mācījies neklātienē, jo savu dienestu Valsts policijā sāku jau 1996. gada 1. oktobrī. 2001. gadā absolvēju akadēmiju, pēc tam turpināju mācības Sociālo Tehnoloģiju Augstskolā, kur 2007. gadā ieguvu juriskonsulta bakalaura grādu. Karjeras sākumā es biju jaunākais iecirkņa inspektors, pēc tam esmu bijis ceļu policijas priekšnieks, tad dienesta vajadzībām biju nosūtīts uz administratīvo grupu, pēc tam biju vecākais inspektors un dienestu 2021. gadā pabeidzu kā operatīvais dežurants Latgales reģiona pārvaldē. Tad turpināju strādāt par apmācību speciālistu kā civilais darbinieks.

Visu savu karjeru arī esmu pavadījis šeit – Latgalē. Sāku dienēt Preiļu rajona policijas nodaļā, kad izveidojās Latgales reģiona pārvalde, devos strādāt uz Daugavpili, tad strādāju Aglonā, Rēzeknē un atkal Daugavpilī. Jāpiebilst, ka visas manas karjeras laikā liela nozīme ir bijusi manai ģimenei, viņi mani vienmēr ir atbalstījuši un bijuši blakus, par to liels paldies viņiem.

Manuprāt, ir ļoti grūti sagatavot īstām situācijām, kurās būtu jāpielieto ierocis.

– To izspēlēt mācību laikā tiešām nevar, bet tāpēc mēs cenšamies nodrošināt to, lai policistam ierocis nebūtu bieds, bet gan kā draugs. Teorijā apgūst ieroča uzbūvi, taktiskās mācības u. tml. tēmas. Lielāko daļu laika mēs strādājam praktiski, šaujot šautuvēs, katrā iecirknī tāda ir, kur es ikdienā braucu un strādāju ar darbiniekiem.

Latvijā nav bieži dzirdēti gadījumi, kad policijas darbiniekiem nākas pielietot ieroci, veicot savus darba pienākumus. Tā tas ir vai par to vienkārši netiek skaļi runāts?

– Policijas darbiniekiem noteikti nākas savā darbā pielietot ieroci. Gadās «skaļās» situācijas, par kurām uzzina sabiedrība, kā, piemēram, aizturēšana pie Staburaga, kur Valsts policijas amatpersonām nācās pielietot ieroci braucošas automašīnas virzienā. Tos pielieto, bet ļoti saudzīgi un minimāli, rūpīgi izvērtējot katru situāciju.

Kādas zināšanas vai prasmes ir vissvarīgākās, lai strādātu jūsu amatā?

– Noteikti psiholoģiskā noturība, lai prastu sevi izvērtēt, jo šaušana ir paaugstinātas bīstamības riska nodarbība, līdz ar to jebkura nepareiza darbība no pasniedzēja puses var pārtapt potenciālā draudā. Kā zināms, ierocis, arī kaktā stāvēt, kaut reizi gadā var izšaut, tāpēc psiholoģiskajai noturībai ir jābūt ļoti augstā līmenī.

Kas jums pašam sniedz lielāko gandarījumu?

– Man vienmēr ir simpatizējis darbs ar cilvēkiem, jo Valsts policijā ir ne tikai darbs ar papīru kalniem, administratīvajiem un kriminālprocesiem. Laikam šajā amatā man visvairāk uzrunā komunikācija ar cilvēkiem, jo ir īsts prieks, kad tu kādam māci šīs prasmes, un tad redzi viņu pielietojam ieroci bez kļūdām, sacensībās sasniedzam labus rezultātus. Uzskatu, ka tas kaut kādā mērā ir arī mans nopelns un ieguldījums apmācāmā panākumos un attīstībā. Man ir sajūta, ka viss, ko es daru, nav veltīgi.

Kādas personīgās īpašības jums palīdz šajā darbā?

– Es domāju, ka, galvenokārt, mana psiholoģiskā noturība. Kā jau minēju, šajā darbā ir paaugstināts stress un bīstamība, un gadās situācijas, kad jāstrādā nevis ar vienu cilvēku, bet ar daudziem vienlaikus. Es arī pats pēc dabas esmu ļoti nosvērts, bet noteikti laika gaitā esmu šo prasmi attīstījis, pateicoties dažādiem kursiem, mācībām un profesionāliem, iedvesmojošiem kolēģiem. Uzskatu, ka visu var iemācīties, bet pamatā ir jābūt psiholoģiski noturīgam cilvēkam.

Kas jums palīdz tikt galā ar stresu un lielo atbildību?

– Stresu es jau saknē esmu iemācījies nogremdēt, jo, ienākot šautuvē, es strādāju ar policijas darbiniekiem, kuriem jau ir priekšzināšanas. Grūtāk ir ar jaunajiem, kuri ir tikko no Koledžas atnākuši, viņi ir izgājuši apmācības, bet viņiem vēl nav pieredzes. Bet arī ar viņiem tieku labi galā.

Man zināms, ka esat arī Zemessardzē, kā sākās šis ceļš?

– 2021. gadā es beidzu aktīvo dienestu Valsts policijā un devos izdienas pensijā. 2022. gads sākās ļoti nelāgi – ar Krievijas uzsākto karu Ukrainā, un es pieņēmu lēmumu, ka ir sevi kaut kā jāattīsta un jāturpina sevi izglītot. Sākumā man bija neziņa, vai es to vispār varēšu, jo tomēr ir jāņem vērā arī mans vecums un tas, ka nav vairs tik teicama fiziskā izturība. 2022. gada maijā iestājos Zemessardzē, augustā izgāju pamatapmācību, un es neuzskatu, ka jebkādā ziņā biju sliktāks par jaunajiem cilvēkiem, ar kuriem kopā dzīvoju un mācījos 21 dienu. Esot Zemessardzē, es gūstu arī jaunas prasmes, iemaņas un zināšanas savam pamatdarbam. Zemessardze man ir jauns izaicinājums, bet uzskatu, ka šīs abas jomas iet roku rokā viena ar otru, jo savu pieredzi darbā Valsts policijā varu pārnest uz Zemessardzes dienestu un otrādi – daudz ko jaunu mācos arī no instruktoriem Zemessardzē. Policijā nemācu tikai teoriju par šaušanu un ieročiem, policistiem ieroču klāsts ir plašāks, ne tikai viens dienesta ierocis, tāpēc mēģinu viņiem iemācīt darboties ar tiem visiem. Ir ieroči, kas ir gan policijas, gan Zemessardzes arsenālā.

Ko jums nozīmē būt zemessargam?

– Tā ir mana iekšējā atdeve valstij. Tās ir zināšanas, ko es zinu, mana dzīves pieredze, ar kuru varu dalīties tālāk, nodot jaunajiem zemessargiem. Tur nāk jaunatne, kuri pirmo reizi saskaras ar militāro sfēru un arī mācās būt atbildīgi, un man ir sajūta, ka es esmu ienācis ar kaut kādu pievienoto vērtību, ceru, ka tas aizķersies jaunajiem cilvēkiem.

Ko jūs vēlētos, lai cilvēki saprastu par policijas darbu?

– Šobrīd es uzskatu, ka iedzīvotājiem būtu jāsaprot, ka policija ir palīgs. Nevajag baidīties, viņus redzot braucam vai ejam pa ielu. Šodien policija ir vērsta uz sabiedrību, un viņi mēģina ar savu darbu parādīt, ka ne tikai sodot var nodrošināt kārtību, bet arī labu darot. Ļoti skaists piemērs ir Aglonas svētki, kuros ir ļoti daudz policijas darbinieku, zemessargu, bet neviens jau nevienu tur nesoda, tur ir klātbūtne un kārtība. Un ja būs kārtība, tad būs arī viss pārējais.

Ko jūs gribētu novēlēt savai nozarei vai jaunajai policistu paaudzei?

– Jaunajiem ir jānāk un jaunie spēki ir vajadzīgi, attīstība turpināsies. Novēlu, lai jaunajai policistu paaudzei pietiek spēka un izturības. 🇻🇪

Vilis Patmalnieks 2024. gada militārajās mācībās «Namejs»

Gundas Katrīnas Voveres un no Zemessardzes 35. kājnieku bataljona foto

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Par projekta raksta «Vilis Patmalnieks – par policistu apmācību šaušanā» saturu atbild SIA «Vietējā»».

MAF
Mediju atbalsta fonds